

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Dubium III. Quid & quotuplex jurisdictio Confessarii, & unde eam habeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

Index Tractatum &c. & Questionum.

- Q. 330. Quid addendum sit circa titulum Ordinationis. 1479.
- Q. 331. Quid addendum sit circa Tempora, interstitia & locum Ordinationum. 1492.
- Q. 332. Quid addendum sit circa ætatem ordinandi. 1501.
- Q. 333. Quid notandum sit circa proclamationem, tonsuram & habitum ordinandi; Item circa adscriptionem ecclesiæ. 1506.
- Q. 334. Quid sit dicendum circa preces vel Missas, quæ in Ordinatione injunguntur ab Episcopo. 1507.
- Q. 335. Quid notare debeat Neopresbyter consecrans cum Episcopo. 1508.
- Q. 336. Quandonam legi debeat alia prima Missa. 1509.
- Q. 337. Quid denique circa Ordinantes & ordinatos sit notandum. 1510.

LIBRI VI.

PARS II. CONTINUATA,

Reliqua de Sacramento Pœnitentiæ,

Item de

Sacramentis extremæ Unctionis

& Ordinis.

CAPITIS II.

De Ministro Sacramenti Pœnitentiæ.

DUBIUM III.

DUBIUM III.

1548.

Quid & quotuplex jurisdictio Confessarii, & unde eam habeat?

Resp. Est auctoritas aliqua in alium ut sub-
dicum, in quem, in foro interno, accipit
potestatem, distinctam à potestate Ordinis: hæc enim datur per Sacramentum Ordinis, & omni Sacerdoti, nec tolli potest: illa per externam concessionem Ecclesiæ; nec omnibus Sacerdotibus, potestque ab iis tolli; ac nisi adfit, invalida est absolutio. *Ex Trid. sess. 14. c. 7.* Est autem duplex, Ordinaria & Delegata, Ordinaria est, quam habent ii, qui ex vi proprii officii curam animarum habent, ut Papa, Episcopus, Parochus (huc revocantur Archi Episcopi, erga subditos suorum Episcoporum, tunc tantum, quando actu visitant) Archipresbyteri, Archidiaconi, Prælati religionum, Vicarius perpetuus Episcopi vel etiam Parochi. Delegata dicitur, quæ legitime datur ab habente ordinariam; idque vel tacite, vel expresse, ut à Papa pro tota Ecclesia, ab Episcopo pro Diocesi, à Parocho pro Parochia: hoc discrimine, quod Papa possit dare invitis Episcopis & Parochis, non contra. Ac licet exterior jurisdictio expiret morte delegantis, non tamen hæc interior, nisi successor revocet, ut docet *Sanch. Sua. Nav. Kon. contra Sylv. & Vasq. Lay. l. 5. c. 6. n. 22.* porro hujusmodi potestatem delegatam absolvendi quemcumque à quibuscumque peccatis, in articulo seu periculo mortis, (hæc enim pro eodem sumuntur

Tom. VI.

Kkk

in

in iure, ut vid. *Dian. p. 3. t. 4. R. 57. & 72.*) habet
 ex iure communi quisvis Sacerdos, etiam ex-
 communicatus & degradatus, si alius deficit:
 Quod addo, quia præsente Parocho vel pro-
 prio Sacerdote, id non posse, docet *Vasq. Bon.*
Kon. Regim. & c. comm. licet contrarium proba-
 bile putet *Dian. p. 1. t. 5. R. 5. & p. 4. t. 4. R. 167.*
 ex *Ang. Hen. Commit. & Sa.* confirmatque
Tamb. de exp. conf. l. 3. c. 7. Ex consuetudine, qui-
 vis toleratus absolvere potest à venialibus, &
 mortalibus aliàs confessis. Ex privilegio, reli-
 giosi Mendicantes quosvis fideles absolvere
 possunt, juxta tenorem suorum privilegio-
 rum. Ex concessione Ordinarii directa, qui-
 cunque Sacerdos approbatus, cui id ille com-
 mittit: Denique ex Indirecta is, qui audit eum,
 qui habet potestatem eligendi Confessarium,
 quales sunt 1. Ex iure, Episcopi omnes, et si sunt
 tantum titulares: item superiores Episcopi,
 ut Archiepiscopi, & c. item Prælati iis inferio-
 res, exempti, ut Abbas exemptus, (non tamen
 Abbatissa,) Generalis, Provincialis Prior, (sal-
 vis tamen privilegiis Ordinum) v. *Dian. p. 4. t.*
4. R. 1. & 2. 2. Ex consuetudine, Cardinales
 (quietiam domesticis de Confessore provi-
 dere possunt) item pastores, imò multis locis
 etiam cæteri Sacerdotes sæculares, ut docet
Valent. Sa, Suar. d. 27. f. 3. (Religiosi tamen te-
 nentur eligere tales, quales illis permittunt
 statuta) item & Reges & Principes, (quorum
 tamen privilegium ad familiam non exten-
 ditur) denique domestici Pontificis. 3. Ab
 homine eam habent, quibus sive Pontifex
 sive Episcopus, sive Parochus concessit. Unde
 resolves.

I. Qui

I. Qui habet potestatem delegatam, non potest eam subdelegare alteri, cum diversa sit potestas utendi jurisdictione, & eam delegandi. Excipitur. 1. nisi hoc ipsum concessum sit. 2. nisi sit delegatus ad universitatem causarum, ut v. g. si cui committeretur officium parochi absentis, vel minorennis; talis enim aliqua exercitia jurisdictionis alteri, ex præsumpta voluntate Ordinarii, subdelegare posset, non tamen integrum officium v. *Layman*.

II. Cum jurisdictio respiciat subditos, exerceri in eos potest, tam à delegato, quam ordinario, quocunque loco fuerit, ut docet *Sanc. Henr. Suar. in 3. p. tom. 4. d. 28. sect. 1. & 7. & alii*.

III. Probabile est, quod absolutus in articulo mortis, non teneatur se postea sistere superiori, vel alteri pro reservatis (nisi hæc habeant annexam censuram) ut docet *Nav. Suar. Mer. Fill. t. 7. n. 288. Bon. d. 5. q. 7. p. 1. n. 13.* quia directè absolutus fuit, contra *Hurt. v. Dia. p. 4. t. 4. R. 199.*

IV. Improbitas aut inscitia proprii Sacerdotis non dat jurisdictionem alteri, ideoque tali casu expectandum est, aut ad superiorem recurrendum: Si tamen ignorantia esset tanta, ut confessio illi facta foret invalida aut illicita, neque esset alius privilegiatus aut habens jurisdictionem, licere alteri confiteri, docet *Nav. Vasq. in 3. part. t. 4. q. 92. a. 2. dub. 3. Hurt. d. 10. dist. 10. vid. Dia. R. 101. & part. 8. t. 1. R. 86. ex Cap. Placuit, de pœnit. dist. 6.* Idem licere, quando quis proprio non potest confiteri sine gravi periculo, docet *Tol. Sylv. & Medin.* qui idem concedit, quando proprius non vult, aut non potest audire, vel injustè negat facultatem

»confitendi alteri, v. g. Parochus concubinæ.
 »*Dia. p. 3. t. 4. R. 79. ex Hurt. & aliis 4.* Verùm
 »ista communiter refutantur ab aliis.

» V. Etsi graviter peccare possit proprius, si
 »neget suis facultatem adeundi alterum, modò
 »præsumere possit eos justè petere, si tamen
 »injustè neget, probabilius videtur, eos invali-
 »dè ab alieno absolvi, ut docet *Sotus, Suar. Lay,*
 »et si non improbabiler, *Sylv. Henr. Mal. Palud,*
 »*Richard. Tol. & Dian. Resol. 79.* putent, quòd
 »validè, præsertim si sine periculo salutis, fama
 »& simili, non liceat suo proprio.

» VI. Cùm jurisdictio acquiratur ratione do-
 »micilii vel quasi domicilii, vel etiam actualis
 »habitationis; hinc iis, qui duobus locis ha-
 »bent domicilium, vel quasi, possunt utrobi-
 »que absolvi, ut scholares, milites, mercatores,
 »item vagi & peregrini possunt absolvi à paro-
 »cho loci, in quo versantur. *vid. Layman. hie*
 »*Vasq. Et.*

» VII. Validè absolvit is, qui audit confes-
 »siones præsentè vel scientè, & non contradi-
 »cente Ordinario, v. g. Episcopo vel parochò,
 »cui constet eum aliunde non habere jurisdic-
 »tionem, quia tunc præsumitur tacitè eam da-
 »re; sufficit enim, ut rectè docet *Fill. & Fag. præc.*
 »*2. l. 7. cap. 2.* facultas interpretativa & præ-
 »sumpta, modò præsumptio fundetur in signis,
 »quæ indicent consensum præsentem, ut sit in
 »casu posito, (utè etiam v. g. si parochus, qui
 »jam absens est, aliàs significaverit id sibi gra-
 »tum esse) nam existimatio de futuro consensu
 »vel ratihabitione, quòd scilicet, quando rescì-
 »verit, futurus sit contentus, non sufficit, quia
 »consensus futurus non dat jurisdictionem

pro

pro tempore præsentē, quo datur absolutio. vid. *Dia. Res. 68. Sanch. de mat. l. 3. d. 35. Bec. Kon.* qui addit, peccare, si de consensu dubitans incipiat audire.

VIII. Peccat, qui absolvit cum jurisdictione dubia, nisi necessitas urgeat; qualis est v. g. quia pœnitens diu non est confessus, vel debet communicare, nec alius adest, tunc enim licet absolvit cum conditione hac, si possum; & cum onere (et si *Salas in 2. tr. 8. d. 1.* hoc onus non agnoscat) aliàs iterum confitendi habenti jurisdictionem certam. Expedi autem tunc veniale aliquod adjicere, à quo directè, & à cæteris indirectè saltem, absolvatur, Ita *Regin. Suar. Kon. d. 8. dub. 6. n. 45.* Quod si tamen ex probabili ratione dubium resolvat (nimirum habere se jurisdictionem) et si cum formidine oppositi, absolutè absolvit licitè, ut docet *Suar. Præp. Lug. d. 19. n. 49.* tum quia tunc præcticè & moraliter est certus; tum quia Papa eo casu dat facultatem, uti & in sequentibus casibus.

1. Quando communi errore, v. g. ob titulum coloratum, putatur aliquis esse Pastor, seu habere jurisdictionem, qui non est, ob censuram, vel alium defectum. *Bon. d. 5. q. 5. s. 2. p. 3. n. 11. Dia. R. 22.* Quod etiam, si deficit titulus coloratus, probabile esse docet *Dia. R. 122. ex Pontio, Molfes. & Sanct.* Item *p. 2. t. 2. misc. R. 43.* si quis bonâ fide tali confiteatur: Verùm id communiter ab aliis negatur.

2. Cum quis ex consuetudine, præscriptione, aut bonâ fide absolvit, aut nescit potestatem suam revocatam, ut habet *Sylv. Nav. Henr. Mald. in 2. p. q. 9. a. 5. Sanch. 1. mor. l. 2.*

cap. 9. num. 35. *Sal. Vafq* vid *Dia. p. 1. t. 13. R. 1.*
 3. Quando secundum probabilem sententiam
 iudicatur quis habere jurisdictionem, &
 Sacerdos sequitur favorabilem *Bon. l. c.* Quia
 quando communis est error, Ecclesia dat ju-
 risdictionem, propter publicam utilitatem
p. Suar. Dian. ll. cc. Lugo à n. 28.

IX. Nemo tenetur unquam parochi con-
 fiteri, ne quidem in Paschate *Lug. & c.* cum
Dian p. 8. t. 1. R. 88. Quare parochi frustra no-
 lunt, ut parochiani confiteantur Mendicanti-
 bus, etiam in Paschate, cum habeant privile-
 gium pro omnibus Christi fidelibus. *Suar. Kon.*
Henriq. Reg. Zerol. ca. 15. q. 3. & comm. apud *Bon.*
ed. 4. q. 1. f. 2. p. ult. aded ut, qui docent confessos
 Regularibus, etiam in Paschate, teneri iterum
 eadem confiteri suo parochi, fiant suspecti de
 hæresi *Dia. p. 4. t. 8. R. 102. & alii.* Vi tamen hu-
 jus privilegii non possunt absolvere eos reli-
 giosos aut religiosas, qui non habent faculta-
 tem extra suum Ordinem confitendi, ut ex
 communi notat. *Rodr. & Comp. privil. Societatis.*
V. absolutio §. 1. & ex his Lay. hic, quia privile-
 gio generali non censetur derogari consuetu-
 dini vel statuto particulari, nisi id exprima-
 tur. Usus tamen fert, ut regulares peregrinan-
 tes ex præsumpta voluntate Superiorum, si
 Ordinis socium non habeant, à quovis alio,
 etiam sæculari, absolvantur, exceptis reserva-
 tis: in quæ si religiosi Societ. extra domicili-
 um incidant, videant ordinationes *Præp. Ge-*
neralium c. 6. n. 6. & Laym. hic.

X. Quod si Superiores Regularium Monia-
 libus sibi subjectis (idem est de Monialibus
 subjectis Episcopo) non concedant aliquoties
 in

in anno alium Confessarium, potest & tene-
tur illis cum dare Episcopus: quod si nec is fa-
ciat, ipsæ eligere possunt. *Quint. t. 3 f. 26. ex De-
clar. Cardin. apud Barbof.*

A D D E N D A.

Quest. 221. *Quid præterea notandum sit circa 1549.*
jurisdictionem. Bz. seqq. §. 1. Jurisdictio hæc,
est jus dicendi seu ferendi sententiam Sacramen-
talem circa pœnitentem sibi confessum. Et pro-
babilius videtur, quod subjectio fidelium & ju-
risdictionis Sacerdotum nunc immediatè habeat-
tur jure ecclesiastico, ita ut Christus hanc pote-
statem commiserit Ecclesiæ dandam Sacerdo-
tibus, uti tenent Sot. Ledesm. Suar. Valent. Cón.
Lug. d. 15. f. 2. Castrop t. 23. p. 13. Avers. q. 16. f. 2.
Arr. d. 39. n. 6. & eruditè Sylv. in Ref. Cas. post p.
1. Orat. 2. contra S. Anton. Nav. Ang. Vasq. Becan.
Amic. qui putant à Christo tribui cum potesta-
te Ordinis: nam 1. si jurisdictionis sit à Christo,
non apparet, quomodo Ecclesia possit eam li-
mitare vel tollere, uti non potest tollere pote-
statem Ordinis ad consecrandum, inferior enim
non potest tollere potestatem à Superiore da-
tam. Si dicas, Ecclesiam facere, ut fideles non
maneant subditi, contrà est, nam si jurisdictionis sit
data Sacerdoti à Christo, ergo à Christo est su-
perioritas illa Sacerdotum supra fideles, ergo
hoc ipso fideles constituti sunt subjecti sacerdo-
tibus, non enim potest esse horum superiorita-
tas sine illorum subjectione, ergo Ecclesia non
poterit impedire illam subjectionem fidelium.
2. Sicuti potestas jurisdictionis invenitur in
Parocho non Sacerdote sine potestate Ordinis,

ita videtur conformius dici, quod potestas Ordinis reperiri possit sine potestate jurisdictionis. 3. Potestas Ordinis consistit in caractere ipso, potestas autem jurisdictionis in deputatione extrinseca Ecclesie seu collatione cujusdam Superioritatis in ordine ad usum clavium circa subditos.

1550. §. 2. Probabilius est Apostolos in Ordinatione sua immediatè accepisse à Christo jurisdictionem: succedentes tamen Sacerdotes habuerunt à Petro vel ab ejus successoribus, *Suar. & Arr. d. 30. n. 8. Putat quidem Barb. De off. Episc. p. 1. tit. 1. c. 1. n. 7. omnes Apostolos in ultima coena esse à Christo ordinatos Sacerdotes, solum autem Petrum esse ordinatum Episcopum, qui reliquos ordinavit Episcopos, & pro sententia citat Turrecrem. Bellarm. Henriq., sed non invenio fundamentum: hinc fatetur ipse met postea à n. 31. omnes Apostolos accepisse immediatè à Christo suam potestatem jurisdictionis, attamen subordinatam dispositioni Petri.*

1551. §. 3. Probabilius est Episcopus nunc habere jurisdictionem suam mediante Papà, alioquin neque solus Petrus dici potuisset petra, super quam fundaretur tota Ecclesia, neque Papa posset sibi reservare casus invitis etiam Episcopis, quod tamen facit, *Bellarm. De Pontif. l. 4. c. 2. Barb. à n. 18.*

1552. §. 4. Confessarii Ordinum Mendicantium & aliorum exemptorum, qui cum ipsis participant in privilegiis, habent immediatè à Papa jurisdictionem in quosvis Christi fideles, suppositâ tamen approbatione Episcoporum, ubi hæc requiritur, & obtentâ etiam facultate suo-

rum

rum Superiorum, secundum dicta num. 1520.
1546., uti pluribus probant *Chassaing* De priv.
Regular. t. 5. c. 2. prop. 4. *Aversa* f. 9. §. Septimo.

§. 5. Quoad venialia, quilibet Sacerdos ha- 1553.
bet jurisdictionem in Religiosos Societatis JE-
SU, *Suar.* De Relig. T. 4. tr. 8. l. 2. c. 16. n. 1. Et hoc
declaravit *Mutius* Generalis anno 1633.,
quamvis *Claudius* Generalis dissuadeat, tum
quia potest esse mortale, quod apparet veniale
& sic non absolvitur, tum quia Regula præscri-
bit non confiteri alteri quam suo ordinario.

§. 6. Probabilius est jurisdictionem vi, metu 1554.
vel fraude extortam sufficere ad validè absol-
vendum, quia concessio manet voluntaria sim-
pliciter, *Sanch. Cón. Less.* De just. l. 2. c. 17. n. 37.
contra *Dicast.* d. 10. n. 181. *Nec obstat*, quòd con-
cessio jurisdictionis sit quædam donatio, quæ
supponit titulum perfecti voluntarii, nam non
est opus, ut in omnibus sequatur naturam do-
nationis, quâ dominium rei suæ transferatur,
sed hic satis est esse voluntariam permissionem
absolvendi tales suos subditos, ad quos per-
mittens simul retinet omnem priorem suam
jurisdictionem.

§. 7. Jurisdictio in pœnitentes non potest 1555.
acquiri solâ consuetudine, uti expressè declarat
Bonifacius VIII. Cap. Si Episcopus 2. De pœnit.
& remiss. in 6. Si tamen consuetudini accedat
consensus saltem tacitus Superioris, jam vi hu-
jus consensûs datur jurisdictio: & ita per con-
suetudinem acquiri jurisdictionem asseritur
Cap. Cum contingat. 13. De foro compet. Cap.
Romana. 5. De sent. excomm. in 6. Cap. Duo
simul. De off. ordin. & in *Trid.* sess. 22. c. 3. De re-
form. Non sufficit autem consensus interpre-

tativus vel prudenter præsumptus, quem daret aut certò creditur daturus Superior, si rogaretur: neque etiam sufficit rati habitio de futuro danda, *Lugo d. 19, à n. 21.* sed requiritur consensus de præfenti existens & aliquo signo manifestatus, quale est juxta communem cum *Aversa f. 4. §. Sextò*, si Superior videat vel sciat simplicem Sacerdotem audire confessiones & non prohibeat, quando sine incommodo posset, qui enim tacet in his, quæ ad ipsum pertinent, & in quibus deberet ac posset contradicere, consentire videtur, secundum *Reg. 43. Juris in 6.* Peccat tamen Sacerdos, qui incipit audire confessiones necdum existente consensu Superioris, quia invalidè audire incipit, quamvis postea accedente consensu Superioris videntis & non contradicentis validè absolvat, *Cón. apud Dian. p. 3. t. 4 R. 68.*

1556. §. 8. Ex dicto tacito consensu Ordinariorum possunt existentes extra suam parochiam alibi confiteri, & Parochus aut Sacellanus approbatus potest audire confessiones alienorum parochianorum infra suam parochiam accedentium non requisito accedentium Parocho, quia Ordinarii vident hoc fieri & silent, *Sot. Suar. Vasq. Moya d. 7. q. 2. n. 9.*

1557. §. 9. Quando alicui datur jurisdictio, ut administret Sacramenta ad subsidium seu requisitionem aliorum Parochorum, subsidium consistit in eo, quòd proprius Parochus ipsemet deberet administrare ex officio, si foret præfens: Requisitio autem fit per eos, qui advocant, quod hi in casibus Parocho absente, ejus nomine facere censentur. Deinde hæc clausula, *Ad Pastorum subsidium & requisitionem*, datur pro cura

cura subsidiaria, & additur ad excludendam curam principalem, eo fine, ut habens talem facultatē, in casu, quo denominaretur ad curam principalem, sub poena nullitatis ante investituram pro illa principali cura se etiam novo examini sistat.

§. 10. Ille, cui in particulari jurisdictione delegatur, debet habere notitiam illius delegationis sibi factae, alioquin invalidè operatur, quia non censetur concedi, nisi acceptetur. *Sanch. Cón. Aversa* q. 16. f. 5. Si tamen toti Ordini religioso data esset jurisdictione, Sacerdos talis Religionis re ipsa illam haberet & validè ex ea operaretur, quamvis nesciret se habere quia Ordo acceptasset pro ipso, *Lugo* d. 19. n. 17. Similiter si Confessarius putans se habere potestatem absolvendi ex uno titulo, eam ex isto titulo non habuerit sed ex alio sibi jam ignoto, validè absolvit, quia implicite intendebat facere, quantum posset, ex quocumque titulo posset, *Lugo* n. 18.

Q. 222. An quisvis Sacerdos non tantum pro articulo sed etiam pro periculo mortis habeat jurisdictionem. R. §. 1. Articulus mortis tum dicitur esse, quando mors moraliter certa proximè instat, uti si quis ex morbo vel vulnere ad extrema devenit, ita ut inde credatur infallibiliter moriturus: item si ex sententia Judicis sit morte afficiendus. Et articulo mortis hic æquivalet, si quis sit in proximo periculo perpetuae amentiae, *Sylvius* post p. 1. Orat. 1. Periculum mortis tum dicitur esse, quando sub dubio vel timore probabili expectatur mors, uti in prælio, in morbo vel itinere periculoso, in longa navigatione maritima. Item in periculo mortis sunt Banniti,

ti,

ti, qui à quocumque impunè occidi possunt, non tamen, qui ad triremes damnantur, quia non semper est periculum proximum, *Sanch. in Decal. l. 2. c. 13. n. 3. contra Sa.* Item illi, qui intra pestiferos debent agere, *Aversa q. 16. f. 3. Chapeau. De cas. reserv. p. 1. c. 7. Stoz. l. 2. n. 65.* Item mulier partui vicina, experta in partibus periculum vitæ, *Sanch. n. 1.*

1560. §. 2. Omnes Sacerdotes, etiam non approbati, irregulares, excommunicati vitandi, hæretici, apostatæ, degradati, possunt quoscumque fideles à quibuscumque peccatis & censuris absolvere pro articulo mortis, uti clarè habet *Trid. sess. 14. De pœn. c. 7. & communissima cum Aversa suprà*, quia potestas absolvendi est data ad salvandas animas, ergo restringi non debet, ubi extremè periclitaretur anima. v. *Sylvium Orat. 2.*

1561. §. 3. Simplicem Sacerdotem non habere jurisdictionem in solo periculo mortis docent *Sor. Can. Covarr. Valent. & alii.* E contra habere, probabilis docent *Gl. Adr. Palud. Silv. Med. Nugn. Suar. Vasq. Côn. Sanch. Laym. Lug. cum Aversa suprà*, & optimè *Sylv. Orat. 1. & 2.*, quia in Jure quoad hanc rem pro eodem sumuntur periculum & articulus mortis, *Cap. 29. Si quis suadente, 17. q. 4. Cap. Eos qui, De sent. excomm. in 6. Et Ecclesia, pia mater, non præsumitur velle exponere aliquem periculo probabilis damnationis.*

1562. §. 4. Si in periculo aut etiam in articulo mortis adfit habens jurisdictionem, longè communior & probabilior sententia est cum *Sanch. n. 7. Carden. in 2. crisi d. 2. n. 424. contra Stoz. suprà, Sporer. n. 725. Dianam p. 1. t. 5. R. 5.*
quod

quod alius absolvere non possit, ut lex Jure Canonico probat *Aversa* supra. Et ratio est, quia tum non est necessitas, & Ecclesia tantum voluit consulere necessitati, ne quis periret. Excipiunt rectè *Sanch. Sylv. Chapeav.* si simplex Sacerdos jam inceperit audire confessionem, quia jurisdictionem legitimam habebat, quando incepit, & illa non expirat per adventum alterius, cum res non sit amplius integra.

§. 5. Si iste alter habens jurisdictionem nō 1563.
let absolvere, esset idem, atque si abesset, & tum re ipsa esset necessitas, possetque absolvere quivis Sacerdos, *Henriq. Sanch. Dian. Avers.* Quod extendunt etiam ad casum, quo adesset Sacerdos in alia, sed non in hac diocesi jurisdictionem habens, verum in hoc ultimo casu tutior est & sequenda sententia *Suar.* dicentis hunc, quamvis alienæ diocesis, esse præferendum in danda absolutione. Ad quid autem teneatur, qui ita in necessitate absolvitur à reservatis, dicitur à n. 1693.

Q. 223. Quandonam jurisdictio Confessarii 1564.
amittatur aut impediatur ratione censurarum vel aliter. *Bl. §. 1.* Sacerdos excommunicatus & non toleratus privatus est omni jurisdictione, hinc nequidem à venialibus validè absolvit, nisi constitutum in articulo mortis. E contra excommunicatus toleratus validè absolvit, secundum communem cum *Carden.* in 2. crisi d. 2. n. 450. Sed illicitè, nisi requisitus & contritus, secundum dicta l. 6. p. 1. n. 215., ubi n. 211. dixi, quandonam licitè requiratur.

§. 2. Quamvis Parochus excommunicatus, 1565.
non toleratus, (imò & degradatus, juxta *Bonac.* & alios contra *Laym.* & alios) quamdiu non est
pri-

privatus parochiâ, possit dare potestatem assistendi Matrimonio sui parochiani, uti habent plurimi cum *Leur.* in Foro benef. p. 1. q. 435. n. 7. eò quòd assistere Matrimonio non sit actus jurisdictionis sed tantùm testimonii: tamen non potest alteri delegare jurisdictionem audiendi confessiones suorum, quia delegare jurisdictionem est actus jurisdictionis, quam talis excommunicatus nec licitè nec validè exercet, *Suar. Barb. Leur.* q. 434. n. 6. contra *Sylv. & Armil.*

1566. §. 3. Quamvis per Cap. *Non est vobis*, De sponsalibus, Parochus tempore interdicti prohibeatur administrare Sacramentum Pœnitentiæ aliis quàm moribundis, nunc tamen per Cap. *Alma mater*, De sent. excomm. in 6. potest etiam sanis administrare non excommunicatis nec specialiter interdictis, qui etiam non fuerint ullo modo causa interdicti lati, alioquin deberent prius satisfecisse aut præstitisse cautionem, *Covarr. Suar. Henriq. Sayr. Ugol. Barb. Leur.* supra.

1567. §. 4. Peccat mortaliter Confessarius, si absolvat excommunicatum à peccatis, priusquam absolutus sit vel absolverit eum à censuris saltem excommunicationis, quia Ecclesia graviter præcipit, ut excommunicatus nullum, nequidem Pœnitentiæ Sacramentum suscipiat, *Suar. Sporer* n. 632. Hinc ubi prudenter timeatur, ne excommunicatio adsit ob aliqua peccata graviora, sic dari debet absolutio, *Ego te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, in quantum possum & tu indiges: Deinde ego te absolvo à peccatis tuis &c.* Et quamvis pœnitens postea prius, recordetur se fuisse in excommunicatione, recitè ab hac absolutus est, quia voluntas Confessarii

sarii fuit tollere excommunicationem, si adesset, nec requirebatur accusatio illius, *Côn. Lugo* d. 16. n. 623. *Arr. d. 35. n. 14. Sporer n. 634.* Imò si Confessarius volens agere quantum potest sola illa verba dixerit, *absolvo te à peccatis*, putant probabile esse *Suar. Tamb. De confess. l. 3. c. 10. n. 57. Stoz. l. 2. n. 82. & 84. Sporer n. 635.* quòd etiam à censuris absolvat, quia in absolutione à peccatis videbitur includi absolutio ab omni eo, quod è peccato nascitur. Et quamvis regulariter præmitti debeat etiam absolutio à suspensione & interdicto, non foret tamen mortale illam postponere, cum hæ duæ censuræ non privent usu passivo Sacramentorum, *Sporer n. 632.*, quamvis *Stoz n. 84.* rectè noter illis, qui interdicto causam dederunt, per *Cap. Alma mater* suprâ, prohiberi susceptionem Sacramenti Pœnitentiæ priusquam ab eo interdicto sint absoluti.

§. 5. Si quis etiam toleratus accedat ad Sacramentum Pœnitentiæ suscipiendum, consecutus suæ excommunicationis, absolutio extra casum necessitatis est invalida, quia accedit malâ fide, & de novo peccans. E contrâ si bonâ fide accedat ignorans suam excommunicationem, *S. Anton. Silv. Vasq. & alii 20.* dicunt non absolvi validè, quia cum sit ab Ecclesia præcisus, videtur sublata jurisdictio omnibus Confessariis respectu illius, donec ab excommunicatione absolvatur: *Caj. tamen Nav. Suar. & alii 40.* apud *Carden. cum Sporer n. 633. Aversa q. 15. l. 1. Lugo à n. 613. Arr. n. 12. Diana p. 3. t. 4. R. 78.* dicunt validè absolvi; quod *Dicast. d. 8. n. 67.* docet etiam de excommunicato non tolerato, quia præsumi non debet Ecclesiam sustulisse

1568.

lisse

lisse eam jurisdictionem, cum id nullibi dicatur, neque esset ad bonum fidelium, qui non recordantes excommunicationis possent totam vitam, bonam fide suscipere Sacramenta, & tamen nunquam accipere gratiam, quod de pietate Ecclesie presumi non potest. Quidquid sit de hoc,

1569. §. 6. Certum est in casu urgentissimae necessitatis, v. g. ad vitandam gravem infamiam, scandalum, periculum mortis, posse excommunicatum excommunicatione etiam reservata suscipere Sacramentum Pœnitentiæ imò & Eucharistiæ, nam Rubrica Missalis dicit excommunicatum prius sub Missa recordantem illius posse pergere, si sine infamia vel scandalo non possit abstinere, nam Ecclesie prohibitio non obligat, quando est moralis necessitas hoc faciendi & moralis impossibilitas non faciendi, qualis tum est.

1570. §. 7. Extra casum urgentem necessitatis, si per excommunicatum non stet, quominus absolvatur, & jam satisfecerit, aut si sit impotens satisfacere, docent *Angel.* & alii secluso scandalo posse petere Sacramentum Pœnitentiæ & absolvi, quia desit esse contumax, ergo non videtur privandus tam necessario Sacramento: quam sententiam *Carden.* reputat probabilem, sed melius contradicunt *Silv.* & alii cum *Aversa* dicente esse certum, quia licet requiratur contumacia ad incurrendum, non tamen ad permanendum in excommunicatione, in qua illicitus est usus passivus Sacramentorum.

Quandonam per prohibitionem audiendi confessiones censeatur tolli vel suspendi jurisdictione, dixi n. 1470. 1546. 1547.

1571. Q. 224. Quid dicendum sit in casu, quo Confessarius

farius dubitat vel tantum probabiliter putat se habere jurisdictionem in pœnitentem vel in ejus peccatum. 82.

§. 1. In tali mera probabilitate nō est Confessario licitum absolvere, nisi aliunde accedat certitudo practica, uti constat ex prop. 1. ab *Inn. XI.* damnata, quia hīc agitur de valore Sacramenti, quōd sic exponeretur periculo nullitatis, uti explicatum est in l. 6. p. 1. à n. 104. Et multo minus licitum erit absolvere, si jurisdictione sit merè dubia absque positiva probabilitate, nisi in utroque casu excuset necessitas proximi, in qua dari debet absolutio sub conditione, secundum dicenda n. 1770.

§. 2. Quando jurisdictione est verè probabilis, plures possunt accedere causa, quæ reddant illam practicè certam, & inter eas causas sunt 1. necessitas proximi, uti jam insinuaturn est. 2. Suppletio Ecclesiæ in errore communi vel etiam in casu practicæ probabilitatis æquivalentis errori communi. 3. Si aliàs administratio vel susceptio Sacramenti Pœnitentiæ fieret nimis difficilis vel odiosa fidelibus, quæ omnia fusè explicata sunt l. 6. p. 1. à n. 110. usque ad 120. Circa illum autem, qui scit se habuisse jurisdictionem, & nunc dubitat, an adhuc habeat: item circa illum, qui dubitat, an jam habeat & unquam habuerit, videri possunt dicta ibidem n. 120.

§. 3. Si gravi peccato, ad quod confessarius 1573. habet probabilem tantam jurisdictionem, pœnitens addat leve, ad quod certò est jurisdictione, *Suar. Sanch. Lugo d. 19. n. 33. Diana p. 2. l. 13. R. 2. Carden. d. 2. à n. 385. Banholtzer n. 103.* dicunt certum esse, quōd Confessarius validè & licitè absolvat, quia Sacramentum nulli exponitur

nitur periculo nullitatis, nam peccato levi directè dimisso, saltem indirectè remitteretur grave; nec ponetur obex gratiæ. Attamen Gobae t. 7. n. 120. rectè dicit in tali dubio non esse procedendum sine aliqua necessitate, quod etiam dixi p. 1. n. 109. Imò *Dicast.* d. 10. nu. 199. rectè notat per hoc fieri posse injuriam poenitentibus si prudenter præsumatur non esse contentum aut non fuisse confessurus tali Confessario non habenti certam jurisdictionem, sic enim exponitur saltem periculo obligationis peccatum suum grave iterum confitendi pro absolutione directæ.

1574. Q. 225. *Quid censendum sit de facultatibus, quæ dicuntur à Sede Apostolica concessæ Confessariis Societatis JESU. R. Facultates variæ circumferuntur, imprimis aliquæ sub nomine Primæ, Secundæ, Tertiæ facultatis, à R. P. Ruidio Provinciali recognitiæ anno 1638. & concessæ pro regionibus septentrionalibus. Deinde quædam alia, tum propriæ tum communes aliis Regularibus, quæ an omnes adhuc valeant, colligipotest ex seqq. Sub finem referam aliquas facultates, quæ Sacerdotes concernunt.*

1575. §. 1. Religiosi Societatis non possunt licite aut validè uti privilegiis, facultatibus &c. à Sede concessis, nisi in quantum à Præposito Generali fuerint illis communicatæ, *Gregorius XIII.* in novo *Compendio* privil. v. *Communicatio* §. 5. Hoc *Compendium* insertum est Instituto, Pragæ ex Decreto 8. Congregationis XIV. impresso anno 1705. & multa habet diversa à *Compendio* antiquo, unde cautè intelligendū sunt Auctores, qui sæpe respondent ex antiquo *Compendio*, & fallunt, nisi ista convenient cum

no
fus
tie
po
Ge
gra
tion
pen
Ec
nob
con
hoc
tas
lis à
gatu
con
Pro
mo
am
simp
Suar
S.
felli
app
mus
Men
dicti
nes,
plis
sub
nem
Plat
S.
Chri
les fi
no

noVO. Hujus novi Compendii Præfatio sic habet :
*Juxta litteras Apostolicas nullius privilegii seu gra-
 tiæ hæctenus concessæ vel imposterum concedendæ usus
 potest in Societate licitus esse, nisi per solius Præpositi
 Generalis communicationem. . . . Porro nullis aliis
 gratiis & privilegiis, quacumque etiam communica-
 tione Societati nostræ illa competant, quæ in hoc Com-
 pendio comprehensa non sint, ulli unquam uti licebit
 &c. Itaque ut sciamus, an hæc vel illa facultas
 nobis competat ex vi privilegii vel specialis
 concessionis Apostolicæ, recurrendum est ad
 hoc novum Compendium, in quo si talis facul-
 tas non habeatur, censeari debet non usurpabi-
 lis à nobis; si habeatur, nec postea ei sit dero-
 gatum, validè & licitè eo modo utemur, quo
 concessa est vel communicata. Quando autem
 Professis Societatis dicitur concedi aliqua e jus-
 modi facultas, per professos intelliguntur eti-
 am illi Sacerdotes, qui tria vota etiam tantùm
 simplicia emiserunt, dummodo reliqua adsint,
 Suar. De Relig. T. 4. tr. 10. l. 3. c. 5. n. 4.*

§. 2. Non possumus audire sæcularium con- 1576.
 fessiones *ubivis locorum*, sed debemus priùs esse
 approbati ab Ordinariis locorum, ubi audi-
 mus, uti constat ex dictis à n. 1505. Et quamvis
 Mendicantes nobiscum accipiant à Papa juris-
 dictionem ad omnium sæcularium confes-
 siones, tamen non possunt audire in alienis tem-
 plis, nisi de consensu eorum, quibus templa
 subsunt, id enim prohibitum esse ad confusio-
 nem & pacis turbationem vitandam, testatur
 Platel. p. 5. n. 886.

§. 3. Non possumus absolvere quoscumque 1577.
Christi fideles undecumque venientes, nam si Monia-
 les sint, debemus ad has audiendas esse priùs

specialiter approbati ab Ordinariis locorum, quibus audimus, uti constat, ex dictis n. 150. Vide tamen dicta num. 1527. Et si sint Regulares, sive viri sive femine, qui secundum Statuta sua non possunt confiteri extra Ordinem, invalidè absolvuntur à nobis. *Compendium v. Absolutio* post §. 1. *Suar.* supra §. 1. 2. c. 16., apud quem, uti & in *Comp.* §. 1. Pontifices declararunt per voces illas, *Quicumque Christi fideles*, non intelligi Regulares. Quod etiam valere pro Germania, nec sufficere re privilegia, nisi secundum tenorem Constitutionis *Clementis X.* dixi n. 1533. De facultate absolvendi Nostros à variis peccatis, habet *Comp.* §. 8. & seqq. Et quis absolvere possit Nostros apostatas, habet v. *Apostata* §. 1. & seqq. Non possunt autem Nostri, per se loquentes confiteri nisi nostris Confessariis à Societate designatis, v. *Confessarius* §. 4. & 5. Nequidem Jubilæis, v. *Absolutio* §. 15. De hoc tamen v.

1578. quæ dixi n. 1464.

§. 4. Non possumus absolvere à peccatis Papæ reservatis in Bulla cœnæ, uti ostenditur à n. 1618. Casus Bullæ cœnæ dabo in l. 7. num. hic autem à n. 1613. explicabo, quando nomen eius aliqui censi debeant non reservati Papæ.

1579. ideoque possumus ab eis absolvere.

§. 5. Facultas absolvendi ab hæresi, apostasia, lectione librorum prohibitorum, quæ fertur in *Comp.* v. *Absolutio* §. 7. & 8. Item facultas absolvendi diripientes bona naufragorum vel eos, qui contra prohibitionem Bullæ cœnæ aliquem absolvisent ab aliquo casu dictæ Bullæ etiam cessant, uti ostendetur à n. 1618. aliunde revocatae sunt, quia erant vivæ voci

privilegia, quæ revocata esse fatetur *Præfatio*
Compēdit. Et videri possunt, quæ dixi l. 1. à n. 850.

§. 6. Possumus à casibus in Bulla cœnæ re- 1580.
 servatis absolvere in partibus infidelium re-
 motissimis, ex quibus non datur recursus Ro-
 mam, *Comp. v. Absolutio* §. 5. Nec hoc revoca-
 tur per Bullas annuas, id enim sciunt Pontifi-
 ces, & sensus omnium est Romæ, quòd eò se
 non extendat revocatio. Quid circa eòdem
 casus Bullæ & alios possint Superiores nostri
 quoad Nostros absolvendos, habetur §. 10. &
 seqq. sed videri debent dicenda n. 1622.

§. 7. Etiam in casibus extra Bullam cœnæ 1581.
 non possumus absolvere à quibuscumque peccatis,
 nam non possumus absolvere à reservatis Epi-
 scopo, uti dicitur n. 1628. Nec ab illis, quæ sibi
 reservant Superiores aliorum Ordinum, imò
 nec à mortalibus illorum Regularium, qui non
 possunt confiteri alicui extra suum Ordinem,
 secundùm dicta n. 1577.

§. 8. Possumus absolvere à peccatis extra 1582.
 Bullam cœnæ Papæ reservatis, & consequen-
 ter etiam à sententiis, censuris & pœnis Eccle-
 siasticis ex illis resultantibus, *Comp. v. Absolutio*
 §. 1. Quænam autem reserventur Papæ extra
 Bullam cœnæ, insinuabitur n. 1610.

§. 9. Facultas dispensandi cum externis 1583.
 quoad jejunia vel usum ciborum vetitorum,
 non invenitur in *Compendio*. Superiores pos-
 sunt dispensare cum Nostriis circa jejunia & ci-
 bos vetitos, *Comp. v. Dispensatio* §. 6.

§. 10. Facultas dispensandi cum externis in 1584.
 irregularitate ex defectu lenitatis, Item facul-
 tas concedendi externis usum librorum prohi-
 bitorum non inveniuntur in *Comp.* Generalis

potuit per Bullam Gregorii XIII. dare Nostri-
licentiam ad libros hæreticos legendos; & Pro-
vincialis ad prohibitos, *Comp. v. Libri prohibiti*
§. 1. & 2. sed post §. 6. dicitur postea factam es-
se à Greg. XV. & Urban. VIII. universalem revo-
cationem facultatis legendi & habendi libros
prohibitos.

1585. §. 11. Confessarii Societatis possunt com-
mutare omnia vota etiam jurata, dummodo
commutatio non fiat in præjudicium tertii:
Exceptis ultramarinis, Petri & Pauli de Urbe,
S. Jacobi in Compostella, Castitatis & Religio-
nis, *Comp. v. Commutatio* §. 1. Provinciales
dispensare possunt cum ingredientibus Socie-
tatem, in voto Religionis alterius, etiam stri-
ctioris. Superiores & Confessarii nostri ordi-
narii possunt Nostri relaxare quælibet jura-
menta, si fiat sine præjudicio tertii, v. *Confessa-
rius* §. 6. Generalis potest legata commutare ex
uno usu ad alium, v. *Commutatio* §. 4. De com-
mutatione votorum possunt plura, etiam re-
missivè, videri à n. 1459.

1586. §. 12. Aliqui putarunt Regulares posse per
Bullam, dispensare in votis, sed fatetur *Pelliz.*
tr. 8. c. 3. n. 141. id non esse certum; nec de hoc
aliquid habet *Comp.* Addunt alii cum *Quin-
tanadv. & Mendo* diff. 1. n. 77. Confessarios Re-
gulares gaudentes privilegiis Mendicantium
posse per Bullam dispensare in omnibus votis,
in quibus de potestate ordinaria possunt Epi-
scopi: putatque *Gobat* tr. 10. n. 632. id compe-
tere illis, quibus Superiores nostri commise-
rint, sed etiam de hoc nihil reperitur in *Comp.*
Nec valet illatio à commutatione ad dispensa-
tionem, cum hæc plùs dicat: Et saltem Regula-
res

res non possunt dispensare in illis, in quibus possunt Episcopi in casu urgentis necessitatis, uti dixi in l. 3. p. 1. nu. 563., ibi enim consentit Papa, tacite eligens industriam personæ Episcopi.

§. 13. Quando litteræ Apostolicæ diriguntur ad Confessarium, Magistrum in Theologia vel Canonibus, Superiores possunt Confessario nostro non graduato ab Oratore electo dare facultatem exequendi tales litteras, *Comp. v. Confessarius §. 1.* 1587.

§. 14. Possunt Provinciales per se vel alios dare facultatem Nostris dispensandi ad petendum debitum cum iis, qui consanguineum vel consanguineam sui conjugis post Matrimonium carnaliter cognoverit, *Comp. v. Dispensatio §. 7.* 1588.

§. 15. Quamvis Fr. Lugo, Lez. Peyr. Mendo supra, *Burgh. cent. 2. cas. 56.* & alii putent privilegium dispensandi ad petendum debitum cum illis, qui ante Matrimonium habebant votum castitatis, adhuc vigere apud Mendicantes, tamen in *Comp. v. Dispensatio §. 8.* pro eo tantum citantur vivæ vocis oracula, adeoque cense-ri debet revocatum, usquedum probetur haberi per Bullam, & ut tale nobis communicari. 1589.

§. 16. *Compendium* nihil habet de speciale facultate absolvendi eos, qui majores Ordines in excommunicatione suscepissent; aut eos, qui plures Canonicatus vel Beneficia curata possiderent: Nec ad dispensandum in fructibus male perceptis cum illis, qui per simoniam ignoratam obtinuerunt Beneficia; aut cum aliis, qui adhuc sunt sub patria potestate, ad retinenda

tantisper Beneficia simoniacè illis procurata :
 Nec de speciali facultate ad rehabilitandum ex-
 ternos ab omni genere irregularitatis, præter
 eam, quæ per homicidium, mutilationem, bi-
 gamiam, defectum natalium contracta est : Nec
 ad dispensandum aliquando cum sanctimonia-
 libus, ut possint vel sine habitu vel extra sui Or-
 dinis claustra remanere. Nec ad dispensandum
 cum his, qui invalidè contraxerunt Matrimo-
 nium non servatâ formâ Tridentini apud ipsos
 recepti, ut possint hac non servatâ illud secretò
 revalidare : Nec ad dispensandum cum illis,
 qui ignorantes contraxerunt cum impedimen-
 to criminis ; unde censendum est nos faculta-
 tes eas non habere, donec constet unde. Quo-
 modo Superiores possint Nostrorum irregula-
 ritates tollere, habetur in *Comp. v. Dispensatio* §.
 4. & seqq. An possimus absolvere ab excom-
 municatione, suspensione & interdicto Epi-
 scopali, vide dicenda n. 1628.

1591. §. 17. Quando Generalis noster initio sui
 regiminis revocat facultates, gratias, privilegia
 ab antecessoribus suis concessa, non intelligitur
 de facultate absolvendi, dispensandi ; nec de
 usu indulgentiarum pro liberanda anima &
 aliis similibus, sed illæ solùm revocantur, qui-
 bus quasi dispensabatur in observatione Regu-
 larum, quæque ad gubernationem & religio-
 sam disciplinam spectant, ut est facultas dandi,
 accipiendi, retinendi apud se pecuniam, utendi
 sigillo privatim &c.

1592. §. 18. S Congregatio anno 1648. de man-
 dato *Innoc. X.*, occasione controversiæ inter
 Episcopum Angelopolitanum & Patres Socie-
 tatis JESU inter cætera resolvit sequentia,
 ut

uti referunt *Manigart* in praxi pastorali pag. 1146. & *Synodus Colon.* anni 1662. pag. 178. Patres non possunt eligere Conservatores ex vi privilegiorum, si Episcopus urgeat observationem Decretorum *Tridentini* in iis, in quibus per *Trid.* vel Papam exempti subjiciuntur Episcopi jurisdictioni & correctioni. (Quomodo alias Patres possint eligere Conservatores suorum jarium & privilegiorum, habetur in *Comp. v. Conservator*) Patres affirmantes se habere contraria privilegia, tenentur ea exhibere, nec tenetur credere Episcopus. Si verba privilegiorum sint obscura & ambigua, solus Papa pro interpretatione est adeundus, uti etiam declaravit *Clemens X.* n. 1508. relatus. Omnia Patrum privilegia redacta sunt ad terminos Constitutionis *Greg. XV. Inscrutabili.* Patres gravati ære alieno, vel ad ratiocinia, vel testamentorum executores possunt conveniri coram Ordinario, si non nominaverint Conservatores intra tempus habile ab Ordinario præscriptum. Si Episcopi pro tuendis juribus cathedralium Ecclesiarum coram Judice competente agant, &c. Patres non possunt recurrere ad Conservatores. Si Regulares non approbati, confessiones audiant, vel concionentur sine benedictione aut licentia. potest Episcopus immediate agere contra illos & remediis juris coercere, etiam procedendo ad censuras. Si è Patribus quis agat contra Episcopum maledictis, scripto vel facto, debet puniri à Superioribus, & de punitione certior fieri Episcopus: Si Superiores negligent punire, potest Episcopus juxta *Trident.* sess. 25. c. 14. De Regul. Si autem profugerit ad aliam diocesim, servanda Constitutio

Clem. VIII. Suscepti muneris ratio. Prædia rustica &c. quæ spectant ad Patres, non gaudent privilegiis Collegiorum: neque tempore paschali possunt in his ministrare Eucharistiam ibi laborantibus: neque aliàs quibuscumque etiam famulis suis ministrare Baptismum, extremam Unctionem, aut assistere Matrimonio: Patres habentes apothecas quarumcumque mercium, macella & similia, non possunt quidem prohiberi, si tamen extra Collegia dent notoriè per hoc scandalum populo, prohiberi possunt ab Episcopo. Conservatores Societatis ex vi Bullæ Gregorii XIII *Æquum reputamus*, possunt in manifestis injuriis & violentiis etiam per censuras & pœnas ecclesiasticas procedere contra Vicarios generales Episcoporum. Multa ex his statuit etiam S. Congregatio, approbante Greg. XV. & Urb. VIII. uti refertur Tomo 4. Bullarum post Constitutionem 18. Greg. XV. ubi etiam habentur sequentia: Regulares exempti, quibus cura animarum non incumbit, non subjacent Episcoporum jurisdictioni in his, quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nisi cum in Sacramentis personis sæcularibus administrandis iidem Regulares delinquant. Facultates per Constitutionem Greg. XV. *Inscrutabili*, non conceduntur Episcopis in personas nullius diœcesis: Nec conceduntur Prælati habentibus jurisdictionem quasi episcopalem. Quando Episcopus admonuit Superiores, ut amoveant Confessarium vel administratorem bonorum apud Moniales, si Superiores id non faciant, possunt id facere Episcopi, nec tenentur causam reddere Superioribus Regularibus.

§. 19. Ex dictis constat nos non posse uti 1593.
 gratis vel privilegiis, quibus *Trid.* sess. 25. c. 22.
De Regul. derogat, Comp. V. Conc. Trid. §. 3. Pu-
 tant autem *Castrop.* tr. 27, pu. 13, n. 13. & *Gob.*
 tr. 9. n. 719. hoc intelligi tantum de illis, quæ
 adversantur contentis in illa sessione, neque
 derogationem odiosam esse extendendam ad
 omnia in *Trid.* contenta: Sed hoc nos non juvat,
 nam quoad omnia derogat saltem *Bulla Pii IV.*
Trid. addita. Docet quidem *Suar.* De legibus l.
 §. c. 18. n. 18. tanquam probabilius, quod nec
Bulla Pii derogat, nisi secundum ea, quibus de-
 rogatur expressè per decursum *Trid.*, sed *Arr.*
De legibus d. 33. n. 8. & *Du Bois* ad prop. ab
Alex. VII. damnatas n. 161. melius dicunt de-
 rogare quoad omnia re ipsa opposita *Trid.*, alio-
 quin *Bulla* quoad illud punctum nihil efficeret
 sed ageret actum à *Trid.*

§. 20. Quando aliqua facultas nunc reddi- 1594.
 tur vel conceditur contra *Decreta Tridentini*,
 non requiritur derogatio circa *Trid.*, si conces-
 sio manu *Papæ* fuerit signata, *Pius V.* & *S. Con-*
gregatio apud *Garc.* De Benef. p. 4. c. 5. n. 34. p.
 §. c. 8. n. 87. *Barbos.* in *Collectan.* ad *Trid.* sess.
De Reform. c. 21. n. 2.

§. 21. Quamvis *Clemens VIII.* apud *Mani-* 1595.
gart pag. 1100. & in *Syn. Colon.* pag. 77. statue-
 rit, ut nullæ *Confraternitates* etiam à *Regula-*
ribus erigerentur vel aggregarentur sine con-
 sensu *Ordinarii* &c. *Constitutio* tamen illa non
 afficit nostras *Congregationes* vel *Sodalitates*,
 quarum *Indulta* omnia postea iterum confir-
 mavit per *Bullam Greg. XV.*, uti habet *Comp. v.*
Sodalitas §. 7. *Praxis* tamen habet, ut *Indulgen-*
tæ primò *Romæ* acceptæ non promulgentur,
 nisi subscriptæ ab *Ordinario*. §. 22.

1596. §. 22. Si Episcopi urgeant, Regulares non possunt in suis sine benedictione, in alienis autem templis sine licentia Episcoporum prædicare, *Trid. sess. 5. c. 2. Clemens X. supra n. 1504.* Quòd si Episcopi contradicant, Nostri nec in nostris nec in alienis templis possunt prædicare, *Comp. v. Prædicatores.* Per Bullam *Gregorii XIII. Vigore &c.* quæ refertur in *Instituto* pag. 82. possunt Nostri tantùm tonsurati publicè prædicare.

1597. §. 23. De facultate Sacerdotum Societatis ad applicandas Indulgentias altaris privilegiati, dixi hic antè n. 526. Ad publicandas & lucrandas plures alias Indulgentias etiam in Missionibus, à n. 1357. 1361. ad transferendas Indulgentias cum festo S. Xaverii, n. 1357. 1376. Ad legendum Officium & Missam De S. Ignatio semel de septimana, dixi l. 4. n. 1248. Ad legendum Officium & Missam in festis nostrorum Beatorum, ibidem n. 1249. & hic n. 375. Ad legendam Missam in privatis Oratoriis & altari portatili, hic à n. 273. Ad legendam Missam ante auroram vel post meridiem, n. 225. 229. Ad benedicenda paramenta Missæ & campanas, n. 353. 406. Possuntque Superiores nostri reconciliare nostras ecclesias, cemeteria & Oratoria polluta, *Comp. v. Ecclesia §. 2.* Et possumus in templis nostris omni die, quo aliàs licitum est, ministrare Eucharistiam, excepto die Paschæ, *Comp. v. Eucharistia §. 1.* pro quo etiam aliam declarationem retuli l. 6. p. 1. n. 637. De facultate eodem die binandi Missam nihil habet *Compendium*, sed videri possunt dicta n. 238.

1598. Q. 226. Quid dicendum sit de facultatibus, quas *Sedes Apostolica* concedit Episcopis cum potestate communi.

municandi aliis. R. Episcopi in Germania acci-
 piunt multas facultates, quas alioqui non ha-
 bent, v. g. absolvendi ab hæresi, dispensandi in
 variis rebus. In fine, datur facultas *communican-*
di aliis Sacerdotibus illas facultates, in totum vel in
parte, sed subditur, Et prædictæ facultates tantum
concessæ intelligantur ad quinquennium. Quaritur,
 an Episcopi vi talis facultatis communicandi,
 possint alteri Sacerdoti ad plures quàm quin-
 que annos, aut etiam in perpetuum communi-
 care tales suas facultates. Possè, suadetur 1. quia
 verba illa, *prædictæ facultates tantum concessæ in-*
telligantur ad quinquennium, videntur respicere
 tantum facultates à Papa concessas Episcopis,
 non autem ab Episcopis communicandas aliis,
 nam nihil dicunt de communicandis, ergo re-
 strictio ad quinquennium videtur cadere tan-
 tum super concessionem Papæ, & non super
 communicationem ab Episcopis faciendam
Conf. nam facultas communicandi, cum sit pri-
 vilegium & beneficium Principis, est amplè in-
 terpretanda, nec plùs restringenda, quàm ver-
 ba sonent, ergo cum detur facultas communi-
 candi absolute sine verbo ullo restringente ad
 quinquennium, dicendum est esse facultatem
 communicandi ad quodcumque tempus, pro-
 ut Episcopis videbitur expedire. 2. Quando
 Episcopus dicit, *Tuius sit ad quinquennium Vica-*
rius meus cum potestate approbandi Confessarios, Ti-
tius vi hujus potestatis potest approbare in per-
petuum, ita ut quamvis potestas approbandi
 non sit perpetua, tamen approbatio sit perpe-
 tua: ergo cum Papa dicat, *Episcopus habeat ad*
quinquennium facultatem absolvendi ab hæresi cum
potestate hanc facultatem communicandi, poteris
 com-

66.
 n. 846

communicare in perpetuum ; ita ut , quamvis potestas communicandi non sit perpetua , tamen facultas communicata sit perpetua. 3. Si Episcopi ipsimet tantum acciperent facultatem v. g. absolvendi ab hæresi , & non potestatem dandi aliis facultatem absolvendi ab hæresi , ergo tale privilegium erit inutile in Germania , in qua Episcopi per se non absolvunt. E contra Episcopum non posse ulli communicare ejusmodi facultatem , nisi ad quinquennium , quo ipse eam habet , suadetur 1. quia Episcopo datur tantum potestas communicandi suam facultatem , neque enim ullo verbo plus insinuat in Rescriptis , sed Episcopus habet suam tantum ad quinquennium , ergo. *Conf.* nam communicare est facere aliquid sibi & alteri commune , ut nempe etiam alter hoc habeat , quod ipse habet , ergo si Episcopus extra quinquennium non habeat , nec alter per ipsum habebit. 2. Si Episcopus posset istas facultates communicare in perpetuum , cum inter illas sit , Dispensare in tertio gradu pro Matrimoniis contrahendis cum pauperibus , ordinare extra tempora &c. posset has aliasque , etiam ultimam die quinquennii , quo eas habet , communicare in perpetuum multis Sacerdotibus per totam diocesin suam dispersis , ita ut hi in perpetuum habituri essent facultates , quas nequidem Episcopus habebit , est autem inauditum , quod ullus Episcopus unquam ita communicarit ; & est incredibile , quod ita communicare possit , alioqui ferme frustra , teneretur singulis quinquenniis petere confirmationem talium facultatum aliis communicandarum , quia satis multos haberet in sua diocesi , qui dispensarent , ergo.

Ad 1.

Ad 1. in oppositum patet ex dictis, quia Td communicare significat hoc, nec patitur plus, quàm quod dixi in prima ratione hujus ultimæ sententiæ. *Ad 2.* patet disparitas nam aliunde constat vicariis, etiamsi ipsimet approbati non essent, & ad unicum diem futuri essent in officio Vicariû, concedi ab Episcopis potestatem simpliciter approbandi & dandi facultatem absolvendi in perpetuum, & non tantùm communicandi facultatem absolvendi, quam fortè talis Vicarius haberet. *Ad 3.* n. seq. quia si ipsis Episcopis non daretur, non possent communicare, nemo enim communicat, quod ipsemet non habet. Quod *Conf.*, nam etiam Episcopis datur facultas binandi Missam, quamvis ipsimet binare non soleant: quòd autem Episcopis ipsis detur facultas illa cum sola potestate communicandi, & non detur potestas concedendi facultatem binandi, patet ex verbis, quæ subjunguntur: *Quòd si hanc eandem facultatem alteri Sacerdori juxta potestatem inferius apponendam communicare visum fuerit, serid ipsius conscientia injungitur &c.* Quòd autem est de hac facultate, idem est de aliis, cum Indultum non distinguat. Hinc, *Inferes 1.* Si Episcopus facultates suas habuerit per triennium, posse alicui communicare tantùm per biennium: si habuerit ad quinquennium minùs uno die, posse tantùm communicare ad unum diem. *2.* Si Episcopus in futurum provideat, ut omni quinquennio Romæ renoventur facultates suæ, poterit eas alicui communicare pro tempore vitæ suæ, per potestatem communicandi partim præsentem partim futuram; ad eum modum, quo secundùm dicta l. 3. p. 2. num. 605 possum nunc pro
tunc

tunc donare Titio aliquid, sub conditione, si sequente anno crescat, ita ut purificatâ conditione absque novo consensu meo donatio illa transeat in absolutam. Hæc disputata sint in utramque partem, nam totum pendet à mente & voluntate Sanctissimi tales facultates concedentis: cum autem in multis agatur de valore Sacramentorum, meritò debent Ordinarii à S. Sede petere declarationem, ne Sacramenta exponantur periculo nullitatis.

1599.

DUBIUM IV.

Quid sit reservatio casuum, & quis habeat potestatem reservandi & absolvendi ab iis.

» **R** Esp. I. Reservatio hæc est negatio jurisdictionis circa aliquod peccatum. Ac certum est in Ecclesia potestatem esse, quædam peccata reservandi, à quibus inferiores Confessarii non possint absolvere, ut sic subditè meliùs dirigantur & absterreantur à peccatis, quorum difficilem remissionem vident: quamquam, nisi graves causæ sint, non debeat quis vis. neque qui potest, quidvis facillè reservare, neque difficulter veniam dare absolvendi à reservatis, ne alioqui cedat in destructionem, quod debebat in ædificationem. Porro et si quis ordinarius potestatem habet reservandi, in Parochis tamen consuetudo eam abrogavit. *vid Suar. d. 30. f. 5. Lug. d. 15. f. 6. §. 3. Unde resolves.*

» I. Cum non sit obligatio confitendi venialia, ea frustra reservantur (et si fortassè possint saltem à Papa,) ideoque sola mortalia, eaque non